

Mészhabarcsolásnak, vakolatnak semmilyen nyoma nem volt megfigyelhető. A kövek tisztításakor csak kis mennyiségben találtunk némi római építési törmelék, téglákat. A kőkonstrukciókból és a környezetükből származó leletanyag alapján ezeket valamikor a Kr. u. 2. sz. közepe és a 4. sz. közötti időszakban használhatták. A kőkonstrukciók rendszere és teljes alaprajza egyelőre nem világos.

Két ízben közvetlenül a falak tövében, a fal omladékának elszedése után, kisméretű, földbe mélyített, ovális, kb. 0,6 m átmérőjű tűztereket figyeltünk meg, egymástól kb. 2 m távolságra. Az egyikben rendkívül nagy mennyiségű világosszürke hamut találtunk.

A „B” házalap területén egy 7,5×7,5 m nagyságú, 60 cm falszélességű épület alsó 3–4 kősorát bontottuk ki. A falak tisztításakor megfigyelhettük, hogy azok valamilyen külső, É-i irányból érkező hatás következtében megcsúsztak, megcsavarodtak. Az építmény omladékában Kr. u. 2–3. századi leletanyagot találtunk.

Az építményen belüli terület közepén egy kettétört, megmunkált mészkőtömböt bontottunk ki, kisebb kövekkel körberakva. Az egyik ilyen támasztókőről kiderült, hogy egy kisméretű (18×29×15 cm) homokkőből készült, vésett felirat nélküli oltár. Nem zárható ki, hogy másodlagos funkcióban került az épületbe. A nagyobb mészkőtömb esetleg valamilyen központi oszlopbazisként is értelmezhető. Az építményt a Kr. u. 2–3. században használhatták, és tájolása megegyezik a tőle kb. 22 m-re K-re futó, É–D-i irányítású, római sóderes útfelülettel, melyet több házalap területén végigkísérhettünk.

Ebből a római járófelületből igen kevés maradt meg, valószínűleg eredetileg csak egy legfeljebb kétszer-háromszor megújított, völgyön átvezető útként funkcionált. 2006-ban is már több helyen megfigyeltük, és egy esetben a kövek szóródása alapján, esetleges szekérnyomokat is regisztrálni tudtunk. Néhány helyen nem is annyira az út, mint inkább az egykor mellette futó V-alakú árok maradt meg a süppedős, vizes réti talajban, a bemosódás, feltöltődés következtében. A római út használati periódusa feltételezhetően korábbi, mint a nagy területet körbevevő kőfalak. Az út tájolása megegyezik a „B” házalapban feltárt kisméretű építményével, ellenben a nagyobb kőkonstrukciók vonalával kb. 45°-ot zár be, egy helyen pedig keresztezik egymást.

Az ásatások során feltárt É–D-i irányú római út a budai hegyek irányából ereszkedett a völgybe, ahol vélhetően becsatlakozott egy szélesebb, jelentősebb római útvonalba. Az úttal párhuzamosan állhatott az a kisméretű építmény, amelyben az oltárkövet találtuk. Nem kizárható, hogy út menti állomáshelyként (őrtonnyként?) funkcionált. A széles, későbbi periódusra keltezhető kőfalak talán valamilyen még fel nem tárt késő római településhez tartozhattak.

A terület a késő LT D időszakot követően, a római korban is használatban volt, a Kr. u. 2. sz. második

negyedétől–közepétől a Kr. u. 4. században is. A Nagy Tibor régész által 1960-ban feltárt⁹ Kr. u. 3. századi római temetkezések pontos lelőhelyét továbbra sem sikerült tisztázni.

HÁRSHEGYI PIROSKA

82. Budapest, XIII. Cserhalom utca 8.

Ő, Á

2007. január 16–31. között régészeti próbafeltárást végeztünk a területen (Hrsz.: 25904/25). A kutatást az tette szükségessé, hogy a Cserhalom utcából 1963-ban csatornafektetés során középkori leletek kerültek elő. Korábbi, a 19. sz. folyamán készült vízrajzi és egyéb térképek tanulmányozása során nyilvánvalóvá vált, hogy itt a partvonalat valamikor a 19. és 20. sz. fordulóján lényegesen megváltoztatták, Ny felé kiterjesztették a Duna rovására, így komoly feltöltésre került sor. A próbafeltárást a tömb K-i sávjában végeztük. Ennek során egy É–D-i irányú, 30 m hosszú, 6 m széles (1.) és egy K–Ny-i irányú, 12 m hosszú, 6 m széles (2.) kutatóárkot nyitottunk. A sárga, homokos altalaj felett csak néhány cm vastag kultúrréteget találtunk, e felett újkori feltöltés volt. Az altalajba mélyülve kerültek elő a régészeti objektumok (három kisebb, K–Ny-i irányú és egy nagyobb, hármasszerkezetű, É–D-i irányú árok, valamint három gödör) feltöltés. A gödrökben és a kisebb árkokban őskori leletanyagot találtunk, míg a nagyobb árokból vegyesen került elő az őskori és az Árpád-kori kerámia. Ez az árok feltehetően a középkori település szélét jelölő határárok lehetett. Az itt előkerült középkori település az okleveles adatokból már korábban is ismert Besenyő (a 15. századtól Szentlászlónak nevezett) faluval azonosítható.

KOVÁCS ESZTER

83. Budapest, XIII. Cserhalom utca–Rákospatak–Váci út–Csavargyár utca

Ő, Á, Kk

2007. május 7–30. között régészeti próbafeltárást végeztünk a jelzett területen, amely az okleveles adatokból is ismert Besenyő, majd a 15. századtól Szentlászlónak nevezett falu területére esik. Az elmúlt évek feltárásai során ennek részletei több helyen is előkerültek a környéken, így valószínűsíthető volt, hogy a lelőhely erre a területre is kiterjed.

A feltárást két Ny–K-i irányú kutatóárkot nyitottunk. Mindkettőben igen vastag, többrétegű, újkori feltöltést találtunk. Az 1. kutatóárkokban (amely 20×5 m) a mai terepszinttől 4,5 m mélységben tömött, fekete iszapos kultúrréteg jelentkezett, amelyben zömében 13–14. századi leleteket és kevés újkori kerámiatöredéket találtunk.

⁹ BTM Adattár 501-77.